

Grunde til Stede, som fremkaldte denne Stemning. Som allerede bemærket af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 10de Valgkreds (J. Jensen), var der den Grund, at der samtidig laa et andet Forslag paa Bordet, som vi hellere ønskede, og som netop var inde paa den Vej, som nu det ærede Medlem for Kalundborg talte om, at fastsætte efter faste Takster, hvad de paagældende i de bestemte Aldere skulde nyde. Det var maaske nok til Dels derfor, at vi rejste nogen Stemning mod den nu eksisterende Lov, men ved Siden deraf var der, hvad det ærede Medlem for Æbeltoft (Neergaard) ogsaa meget godt ved, en anden Hindring for vor Tilslutning, og det var denne Skattelov, Ølskatteloven, som var klæbet til Alderdomsloven. Vi se jo netop Sagen saaledes, at naar de fattige i Samfundet skulle hjælpes, skulle de helst hjælpes af de mere velstaaende i Samfundet og ikke af den Klasse, som staar nærmest ved de fattige; og det kan vel ikke bestrides, at den Told, der blev lagt paa bajersk Øl den Gang, hovedsagelig udredes af den arbejdende Klasse. (Afbrydelse af *Martin Madsen*). Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds siger, de kunne lade være at drikke. Det kan det ærede Medlem maaske godt sige, han ved maaske, at han selv kan lade være at drikke, men det kan jo være svært at svare saaledes for hele Liniën. Jeg skulde ikke have noget imod, om de lod være at drikke bajersk Øl, saa kunde de ganske sikkert unddrage sig Skatten; men det ærede Medlem ved meget godt, at Loven ikke blev til, for at de skulde lade være at drikke, for saa havde det været en daarlig Lov for Statskassen. Nej, naar Staten bruger saadanne Love, maa dens Ønske gaa i modsat Retning, nemlig at Folk ville drikke ret meget, for at der kan komme meget ind i Statskassen. Men jeg skal ikke debattere videre med det ærede Medlem om dette. Det ved han, og det vide vi alle, at Folk ikke saaledes lade sig diktere til at ladevære at drikke, men et er i hvert Fald givet, og det er, at mange af disse Millioner, der gaa ind i Statskassen ved denne Lov, ere komne ind ved den Spiritus, ved det Øl, Arbejderne have konsumeret. Jeg var den Gang en meget bestemt Modstander af Loven, og det foraarsagede sikkert ogsaa, at vi optraadte noget stærkere mod Alderdomsforsikringslovforslaget, end vi under andre Forhold vilde have gjort.

Nu have vi imidlertid Loven, og det kan ikke bestrides, at vi ogsaa ere komne

til at se noget anderledes paa den. Det er jo givet, at den i mange Kommuner og paa mange Steder haandhæves paa en human og god Maade, og Loven kan være god, naar den haandhæves human, fornuftigt og godt; det gør den, som sagt, mange Steder i Landet, og det vil være at haabe, at det vil udvikle sig flere Steder. Naar vi nu snart faa den almindelige Valgret til Sogneraadene, hvad jo ikke vil være ret længe, vil der sikkert ogsaa komme Folk ind i Sogneraadene, som vide, hvor Skoen trykker, og ville være med til at administrere saa godt, som det kan tillades, og saa godt, som den finansielle Stilling tillader det. Som sagt, jeg ser nu saaledes paa Sagen, at jeg meget vilde beklage, om man fuldstændig kom bort fra den nuværende Form for Alderdomsunderstøttelse. At der kan forandres noget ved den, at den kan ændres i den Retning, som det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) tilsigter, har jeg intet imod, derom kunne vi forhandle og derom skal jeg være villig til at forhandle med al den Redebonhed, jeg ser mig i Stand til. Jeg beklager derfor kun et, at det ærede Fler-tal ikke vil tiltræde den af os stillede Ændring.

Rørdam: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Hørdum) udtalte, at det var ikke rigtigt, naar jeg havde sagt, at der herskede stor Tilfredshed med Forsikringslovene i Tyskland, thi han havde Eksempel paa, at der var Utilfredshed dermed i forskellige Klasser. Begge Dele kunde maaske til en vis Grad være rigtigt. Der kan godt i det hele og store være Tilfredshed og megen Tilfredshed med en Lov, fordi der fra mange Sider fremkommer Kritik imod den. Hvis vi omvove humane, sociale Love, vi have faaet i de senere Aar, ville sige, at der i det store og hele herskede almindelig Tilfredshed med dem, kunde det godt være rigtigt, selv om der fra mange Sider er fremkommet Kritik af Enkeltheder i dem. Selvfølgelig ved jeg meget godt, at man fra mange Sider har kritiseret den tyske Forsikringslov, men jeg vil ikke destomindre hævde, og det er noget, jeg hævder, støttet paa egne Erfaringer, idet jeg har haft Lejlighed til at besøge en stor Mængde Forsikringsanstalter og Invalidenhjem og til at tale baade med Arbejdere og Arbejdsgivere — at der er en ganske overordentlig Tilfredshed med denne Lov.

Det ærede Medlem sagde, at jeg havde udtalt, at i 1898 var der 12,7 Million Men-